

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULLATTÓ TARTALMU HETILAP,
egyszersmind a debreczeni szünügyelet, gazdasági egyesület, zenede- és dalárdaegylet, kertészeti egylet, takarékpénztár és több helybeli társulat közlönye.

Egyes száma ára 15...
Lapunk számára külföldi hirdeményeket elfogad: Debreczen: Brunner J. G. Wächter könyvkereskedése. Opeklik A. Hassenstein és Vogler. M. Frankfortban: Moien Ottó Jaeger könyvkereskedése. G. L. Danbe és Társa. Hamburgban: Hassenstein és Vogler, Danbe G. L. és Társa. Párisban: Havassygnöksége. Berlinben: Goldberger A. T.

Pest 1866, april 18.

(R. J.) Kétheti szünet után ismét egybeültek a honatyai, hogy folytassák a haza ügyét és jöjjék el eredményező munkálataikat. Dacára annak, hogy a husvéti szünidő nyolc egész nappal pótlottat volt és így a képviselőknek elegendő idejük lett volna az eddigi fíradásokból kárpótni, mégis az első gyűlésen, mely 11-én tartották, a követek közül sokan hiányoztak és a közönség mintegy felokérvén, csak igen győren látogatta a karzatokat. — Vass gróf, Berde M. és több erdélyi követ igazolása után, a ház szipos F. felvidéki és Décsy E. szilágysági követnek megválasztását hosszú vita után megsemmisíté és Sipost a választási költségek megfizetésére ítélte.

April 12-én tartott gyűlésen több erdélyi követ megközelemlék átvétele után, Horváth B. a 12 tagu bizottmány elnöke előterjeszté a bizottmány javaslatát az ügyek elintézésének sorrendét illetően — a ház elé terjeszté, amely azt tetszéssel elfogadta. Ezután több erdélyi követ igazolatik s végén az elnök jelenti, hogy az új országház átvételén, a szombati gyűlés már ebben fog megtartani.

April 14. A mai gyűlés, mint a mult gyűlésen el volt határozva, már az új országházban tartották. Az új országház gyűlési terme röviden jellemezve, a muzeum terménél — ahol a gyűlések eddig tartattak — csaknem kétszeres nagyság és ez okozza azt, hogy a legerősebb hang nem képes betölteni az egész űrt. A terem igen szépen ki van díszítve, különösen a királyi páholy és az elnöki szék. Adja isten, hogy ez ideiglenes országház általánódva váljék. — Az elnök megnyitóbeszédére Mikó gróf választott, erdélyi követként nevében. Ezután báró Vodianer A., Vay S. és Babarczy A. igazolási ügye kerülvén szóhoz: Vodianer A. feltétlenül Vay S. feltételeken igazolatik. Babarczy A. választása pedig hosszú vita után megsemmisítettvén, a költségek megfizetésére b. Babarczy utaltatták. — Miután több rendbeli kérvényről tudomás vétették és azok a kérvénybizottmányhoz tételtek át, a gyűlés feloszlott.

April 16. A mai gyűlésen — Andrássy gróf elnöknek elnöklése alatt — négy igazolási ügyek eldöntése és 15 erdélyi követnek a 67 tagu bizottmányba való megválasztása volt napjelen. De azon körülmény, hogy a mult jogkönyvgyűlés felolvasását csak igen nehezen, vagy éppen sohasem lehetne hallani: több — a teremnek hangtalanul hibás építészte ellen irányzott panaszra és felszólalásra adott alkalmat. Végre egy bizottmány nevezettük ki, melynek feladatát az tűzötték ki, hogy ezen fenforgó tetemes bajon lehetőleg segíteni igyekezzék. Az igazolási ügyek eldöntése másnapra halasztatván, a 15 erdélyi követnek a 67 tagu bizottmányba való, — továbbá a hatodik jegyző és má-

sodik alelnök megválasztásához fogtak, melynek eredménye az lett; hogy alelnökké lett Zejk Károly, jegyzővé pedig Ocsyay F. Végre azon kérdés forogván fel, hogy a 12 tagu bizottmány, mikor terjessze elő javaslatát, elhatároztaott, hogy a legközelebbi, azaz szerdai gyűlésen.

Míg a képviselőház csaknem egyhangulag fogadta el a bizalmat oly méltán bíró Deák által készített felirati javaslatot, addig ez a felsőházban hosszú vitát tárgyaválón. Mi leginkább közeli a viták központját: az az abban kért jogfolytonosság és független felelős miniszterium. Csodálatos, hogy azon felsőház, mely egy időben ezt helyeselté, most rozslasztá mondja ki fölötte.

A felsőháznak f. h. 16-án tartott ülésén Wenkheim báró kezdi meg a szöveg sorát és többszöri helyeslés által félbeszakított beszédében a választásiról foglaltakat az alkotmány alapkövének állítván, ennek elfogadtatását indítványozza. Ezt ellenzi gróf Cziráky János, ki hosszas beszédében azt fejté ki, mely egy időben ezt helyeselté, most rozslasztá mondja ki fölötte. A felsőháznak f. h. 16-án tartott ülésén Wenkheim báró kezdi meg a szöveg sorát és többszöri helyeslés által félbeszakított beszédében a választásiról foglaltakat az alkotmány alapkövének állítván, ennek elfogadtatását indítványozza. Ezt ellenzi gróf Cziráky János, ki hosszas beszédében azt fejté ki, mely egy időben ezt helyeselté, most rozslasztá mondja ki fölötte.

April 17. A mai gyűlés ismét a felirati javaslat megvitatása volt napjelen. Prónyai báró a gr. Péchy által tett indítványt véleményével egyezően találván, ő is, valamint Szapáry A. és Erdődy grófok, Orcey és Sperlényi bárók, a felirat elfogadása mellett szavaznak. Gróf Cziráky J. indítványát pártolva a feliratot el nem fogadják: Scitovszky J. primás, gr. Forgách püspök, Szűgyényi L. gr. Szécsényi D. és b. Vay Miklós.

A felsőháznak april 18-iki ülésében a képviselőház választ-feliratát b. Wenkheim Déla indítványa értelmében elfogadtatták.

Egy agg színész naplójából.

— Közli Székely bácsi. —
(Folytatás.)

Míg a régeb időben a "theatralista színjátzó" név alatt vándoroltunk; a társaság tagjaiból minden kelt. Ott volt Wanda, ki igazgató, festő, rendező s ha kellett színész volt. A legszebb díszmunkákat maga festette.

Később, a most is élő Nagy Károly és Balla Károly (jelenleg a „D. V. Ertesztő kiadója”) különösen kitűntek az ügy-

vezett transparent-metszésekben, kiállítások és felcírázásokban. Láttam előadásokat igazgatásuk alatt, díszes és izléssel; olyakat, minők most csak nagy költséggel is alig állíthatnak elő. Kitélt közlök — mondom, — festő, dízítő, szereplő, ezüdlahordó, muzsikás; melynélfogva nem kelle külön egyéneket fizetni.

Sokan emlékezhetnek még a debreczeni közönségből csak az 1836-ik évre is, amindön ilyen díszes előadásokat tartánk.

Jól emlékszem, hogy az „Alpesi rózsza” című darabban a sirték ábrázolása Varga Károly festő segéd-színész, és díszmester által oly szépen sikerült, hogy különbet ma sem látunk.

A muzsikára térvén, mint zenész jeles egyvén volt Csigo karmester és színész 1832-ben a Komlóssy igazgatása alatt társulatnál. — Egykor a társaság Székelyfehérvárról a zalaegerszegi gyűlésre utazott s Palotán keresztelvényülva, megállapodtak a ventőlőben, hol át cigány hegédült.

Csigo kis barna legény volt s ha cigány muzsikált közlelben, oda ment, kivette kezéből a hegédőt s cigányosan igen jól hegédült.

Komlóssy egy kis tréfát akarla űzni, a primóst, — kinek hegédüljén Csigo játszott — magához önté s így kérdést intézte hozzá: „Tudod-e more kiaz az ismeretlen, ki hegédudón játszik? Az a híres Bunkónak a fia!” — A primósnak sem kelle több; rögtön hozat pár itezet bort s kintjára Csigo. — Így már no! apaddal ugyis sokat hegédült Balassa-Gyarmaton is. Csigo nézi s csak hegédül; a primós folytatja az öntözést és az ivásra s cigányosan kezd vele beszélni. Mi, félre vonulván alig birtuk kaczagásunkat visszafojtani, míg végre tűzbe jött Csigo, haraggal dobá el a hegédüt, mondván, hogy ő nem Bunkónak a fia és nem is cigány. Megjegyztem, miképpen neheztelt ha cigányoknak hitvák, mert nagyon hasonlított a cigányhoz. Szenvedélyes jó zenész volt, — kár hogy korán elhalt. Végperceiben már voltam. Kérte hegédüljét, hogy még egyszer eljátszassa saját szerzeményét. Elkézdte játszani s játszott mindaddig, míg egyszerre csak kiesett kezéből a vonó — és Csigo a jobb életre szerenlült át, melyhez az indultól egy pillanattal előbb, maga játszá el magának.

Azon időben, mint már említém, a színészekből minden kitélt s mindent magok állítának elő. De azért ahol megjelenünk, nem állunk hátrább a mostaniaknál. Társalgásban, udvarlásban, bolcsoklásban nagy társaságot el-cumulattunk. Vanak, kik Mosyermek józai adomára most is jót nevetve emlékeznek, úgy a Szilágyi Pál talpraesett élceire.

Szentpéteri 1824-ben még szép fiatal legény volt. Beránudla egyszer Székelyfehérvárról Pestre s a „Magyar király”-hoz címzett ventőlőbe szállt. — Dében leült az ebédőben egyik

az objectiv törekvés minden alakzatban magasabb s jelentékegyebb. Színésznőink Stuart Mária és a költő lélektani eszményítése után meinek, Ristori, a történelmi valódiságból, realismusból indul ki. Mert Schiller történelmi szerzeményében van realista, mit nem lehet eléggé ki nem emelni; — ő különözetesen vezetésben abban Lessingől, ki a történelmet személyesíti, miattal a legszigorubb realista a lélektaniakban; holott Schiller egész eszményiségét kiféjté.

Első tekintettel Ristori Adéliára, oly képet nyertünk Skócia szerzenésében királynevelő, mely szivrelátó igazsággy egyenlítő ki az elentétet, a tizenkilencz évi fogság és mégis nem tört életre. — Mária történelmi életkora és azon jelenésig közt, mely Mortimer rajongó odaadást, még égető ifju szüvedélyre is képes vala gyújtani.

Elnézve a külsőegéktől, miket az ügyes jelmez helyes vezetése eltávolított, — a művésznő külseje minden egyest, hogy Erzsébet királyi fogjának benyomását, győző hatalommal tárja lelkünk elé. A magas formák, a csaknem sováyságig karcus, de nemes és bájos formák — oly arczkifejezés, mely mind ünnepélyes nyugalomban, mind helyes igazságban legjellemzőbb mimikákkal rendelkezik; — oly szemek, melyek félig bezáródnak a csodálatos fény bősége felett, melyekkel vaktánia és gyújtania kell ha teljesen felnyitnak; — oly hang, miről hasonlót lehet mondani, mert e hang is mintegy félig elfeleve van, mintha gyöngiténé által annak rajtuk erőt vevő hatalmát, mert valóban ezen sajátosságban halkított, legvadabb szenvedélyben is, mindig a tisztá jóhangzás magasságában marad, melyet ő legtekéletesb gyöngédségre változtatni, a szó legedésebb énekére zengetni képes. Ehhez modulátának plasticája, mely az ódon szobrászat legszebb alkotásait futólag tünteti fel előttünk, mert jogosan hasonlított át össze minden testállásban a legtekéletesebb szoborral.

Eképen vezette el Adéla szeméink előtt Mária utósó napjaink összes festményét. Elszántságában egy, mint emelkedettségében, szerető bizalmosságában mint búzke önértében, husztalában mint boszút kiáltó vadjában elcséneléi ellen, utósó husztalában önmegalázása, mint utósó husztalában küzdelmeiben földi szüvedélye fellöbbetésében, mint az örök üdvösséggel való reménytelen ragaszkodásában, bármily hirtelenséggel következik is e változó jelenetek egymás után, mindenben oly erő és szépség nyilvánult előadásában, minőt csakis ily nagy tehetségtől lehet várni, mert erceiben szemlileg, szépségében érzelmileg tüntette ki magát.

Néhány pillanathban tulszárnyalni látszott ugyan az erő, a szépséget, de csak addig, míg a mértéklet nem a természethez, hanem a mi második természetünkhez alkalmazottak. A szimpadi taglétések minden szenvedélyünk gyöngédséggel levén szokva, meghökkenek némelyek, megjéjték mások, midőn egy nő meg hamisított hang érinté fileket. Lehetetlen; manák a III-dik felvonás nagy jelenetében, a levező díkkifejezés s az Erzsébet királyné elleni utált borzasztó mimikáktól. — Akkor tehát nyilvánítás lehetetlennek, a Mária és Erzsébet között, királyi kísérte szemelátára történt egyes jelenet! — Hallottuk, hogy valaki azt mondotta, miszerint az egész jelenetet, bizonyos felfohályban, különös szimpadi discretióval kell játszani

TARCSA.

Gyermekkoromban....

Gyermekkoromban egyszer azt meséltek, hogy tündérrálya odafenn a nap; A csillagok meg apródk, a szavára Nekünk az égbeli ádást osztanak.

A hold, királyné; — égi termelére Egy-egy fello a ragogy palatára; A szüvedélyekhez ő tekint be néha, Magával hozva a vigasztalást.

Mesének szép volt, hittem is sokáig, De amióta nincsen olyan est, Hogy órhozzant egy csomó szerelmes Ne bánmlna a holdra egyenest;

S mióta látom, hogy a hold ezt türi, És ami több, csak el sem pirul; Még én magam is meséket csinálók Az újszakának királynéirul.

Udvardy Géza.

Losonczy Lászlónak.

(Pest 1866, apr. 15.)

Versed a tölgy tűzöként érem pattogni Losonczy! Mely mentől régeb, annál több benne a szikra.

Szász Károly.

Ristori Adéla.

(Vége.)

De, mint Giuliano del Grillo öröfője neje sem von attól egészen búcsút, sőt sikerült nekik az őt befogadó család nemesi búszkeségét, a művészet iránti búszkeségre hangolni. Visszartér végre ahhoz, mire egy nemes jötkönsági inger adott neki legelső ösztön s betéjesedést, hogy szerelmek története, — melynek regényes részleteibe nem bocsátunk, — miként az tehetségé hataisából keletkezett, nem maradt kölcsönhatás nélkül e nagyszerű művésze. Mert mindazon esemény, mely ahhoz fuzódott, a tevénszó lelki életét, az érzelmeik és tapasztalatok jelentékéteket tartalmazval gazdagította.

Ama bátorság, merészség, melyvel Ristori az elebe gördült akadályokat elhárította s a feltornysult veszélyeket kikerülte tudta; — ama hűség, melyet a legmegindítóbb áldozatokkal igazolt; — ama rokonérzelem, mely az előkelő hazafis hűgyet, forradalmi harcok alatt, a sebeslétet és betegét ágyához — győztesek vagy legyőzöttek voltak is azok — vonzotta: azon

lelek és szív tényei valának, mely dacára minden teremtői tárgyiság, objectivitás mellett sem tűvőváltak. A lélek és szív, tökéletességre vitték a művésznő kifejölési haladását, kinek, éppen ellentétben Rachelhez, az északot párisiakat valóban meglepeték, melyvel a rajongás, új párisi divát tetetett.

Eleg csodálatos, hogy éppen Németországban, bizonyos oldalról készenek mutatkozott az ítéset s Párisban alig hallatszott vagdalózó szavainak vizsgálószaga. Bizonyos ítések ugyanis Göthe szavait: „Eszrevezésik a szándokot s a levának hangolva,” — nagyon felhasználják. Miután szokások, hol a hagulatot nem vezethetik, tulnyomóságotk legalább lehangolás által érezhetővé tenni; tehát oly szándokot ganittattak a művésznőben, vagy a közönségben, mely lehangol, vagy ellenszenvet készít. De nem lett volna szüksség a francia gyusításra, hogy a német ítésekkel, Ristori ellen már előre kritikai kétkedést, habozást támaszson; — a francia borostyánok elegendők voltak.

Kétségkívül mitsem tudtak az olasz nő műveltségfolyamáról, — de Páris alapította meg az ő világhírét. Anélkül, hogy ismerjük az iskolát, melyben valaki tanult, — csak azt kell tudni, melyik iskola bírálta azt meg, s adott részére bizonyítványt, kivált ha az érdemeket elismerő bizonyítvány, hogy megtudjuk mit tanult. Ezt mondták, mielőtt Ristori hozának jött s helyesen eslekedtek.

De ha még amny alappja volna is az előlételemek, ritkán van annak igazsága. — Epen így áll a dolog Ristori ellen, sőt m ellette is. Mert a legtekéletesebb meg az ő világhírét. Anélkül, hogy ismerjük az iskolát, melyben valaki tanult, — csak azt kell tudni, melyik iskola bírálta azt meg, s adott részére bizonyítványt, kivált ha az érdemeket elismerő bizonyítvány, hogy megtudjuk mit tanult. Ezt mondták, mielőtt Ristori hozának jött s helyesen eslekedtek.

A művésznő, az első német közönség előtt (Drezdában novemb. 1855), először jelent meg valódi német költő a alakban. Stuart Mária, Maffei olaszása által sem szánt meg Schiller Stuart Mária lenni; még mindig bír azon csodálatos lélek-szépséggel, mely általunk eléfjejté a jelenetk hianyait; — bír ama rokonérszen szimpadi hatással, melynek titkát, Schiller magával vitte sírjába.

De vajjon Ristori Adéliás, Schiller Stuart Mária volt-e? E kérdés sokszor feltételt s nem ritkán meg is tagadtatt. — És ez megfogható! — Schiller „Stuart Máriaja”; valamint más szomorujátékainak is, a történelmi compositióhoz, gyakran dalszerű lírikai szövege van, mely azoknak nem mindig felel meg. — Az utóbbit legjobban észleljük az olvasásból vagy a műnk szokásos előadásokból. A mi színésznőnk a beszélt, Ristori a cselekvő Stuart Mária adjak. Értjük a taglétést s nem a eselményt, miről a darabban nem lehet szólni, mert sem az ösztönközések, sem a báb nem fejlődnek ki előtünk eslekményében, — mi épen gyöngéje Schiller e költeményének. Mind színésznők, mind Ristori igyekezek a költő szándokainak megfellelni, azok subjectiv, az utóbbit pedig objectiv értelemben; de

ják, hogy mentál élvezetesebb előadás által fokozzák a közönség pártfogását.

○ A máramarosi inszögések jávára Kenézy Miklós ur Nagyvárdról 1 forint telt le szerkesztőségünknek.

○ Ugy halljuk, hogy a külsővárdi levő pesti Schönaug és Hecht cím alatti divat- és vászonraktár, üzletválogatás végett eladatik, mire olvasóinkat figyelemztetjük.

Meghívás. A debreczeni kertészeti egyesület tagjai tiszteltet kérem, miszerint a t. évi apr. 29-ik napján délelőtt 10 órakor — a czeplőutcazi Kaffkaháznál levő gyűlésteremben tartandó tavaszi rendes közgyűlésben megjelenni sziveskedjenek.

Meghaltak: April. 14. Csapó. Nagy András f. Sándor 8 hónapos. Pflau. Kovács Zsuzsanna 22 éves. 15. Hatvan. László Katalin f. János 1 1/2 éves. Kovács József f. József 3 hetes. Kózikórház Major Mihály 71 éves. Varga. Tóth János f. Gyula 10 1/2 éves. 16. Hatvan. Kopányi József Kiss Julianna 26 éves. Csapó. Kovács Mihály 32 éves. Pflau. Lengyel József Kovács Kábel 40 éves. 17. Czegled. Szabó András f. András 14 éves. Pflau. Nagy Ferenc 25 éves. Kajsa Mihály né. 1. Julia 3 hónapos. 19. Pflau. Hatvási István f. Károly 1/2 éves. Vargau. Gombos József 53 éves. Mészáros József f. Julianna 5 hónapos.

Videk.

** Kassán az „Ördög pilulái” még mindig telt ház előtt adtnak, holott már 8-szor tállattak a közönség elé, melynek inyére látszanak lenni az éleleladások.

** Somogyban a 300-ados Zrinyi-ünnepére nagy előkészületek tesznek.

** Erőszakfalván a tüzvész által károsult jávára Zongoróth Bálint gyűjtőben szép adományok ajánlottak. Begyűjtött összegből 435 ft 59 kr. Azonkívül gabona, hus, takarmány s épületi fákban is szépen adakoztak. Így a többi közt Bujanosz Rézsy ur, máhlyfalvai erdejéből 3 holdat ajánlott föl, mely levágytatva, 1257 szék épületi fa került belőle, mi becsértékben 5—600 forintra tehető.

** Keskenétről Lócsa tisztelet László tisztelet munkatársunkat el lapban közölt magyar zamat dalért, következő tiszteletli és baráti letek meg egy hordó finom vörös borral: Bagi László ügyvéd, Csilléri Benő jogtanár, Csöngyei Vilmos főzöldős, Daróczy Ferenc földbírtokos, Dékány István jogtanár, Fehér Péter tanár, Fördös Lajos lelkész, Gyenes Ferenc ügyvéd, Horváth Dóme országgyűlési követ, Horváth György mérnök, Horváth József ügyvéd, Horváth Péter ügyvéd, Jancsó Ádám tanár, Kiss Miklós országgyűlési követ, Keményi Pál ügyvéd, Kulesár Sándor földbírtokos, Madarassy László jogtanár, Dr. Mády Pál orvos. Nagy Károly városi alkapitány, Nagy Lajos ügyvéd, Papp György kereskedő, Parragh Geodon tanár, Salamon Imre korcsáros, Soós Gábor tanár és Szűcs Imre mérnök. — Mi pedig azt a kívánatként csatoljuk ide, hogy tisztelt munkatársunk tartós egészséggel és minden kedvvel foglalkozza a kedves küldeményt.

Irodalom.

□ Szana Tamás, lapunknak egyik szorgalmas munkatársa „Szűnőrák” című 10—12 ívre terjedő vegyes — leginkább szépirodalmi művére nyitva előzetést. Tehetséges fiatal írónk könyved morborban írt, — nek által is élvezhető és szépirodalmi műve, jellemrajzokat tartalmazand s mint e nemben az utóbbi időkben csaknem egyedül, és mivel szerző a mű tiszta fovelelmének fele részét az írói segélyegylet alapítójának gyarapítására ajánlta föl: kétszeresen érdemes a pártolására. Előzetést e művére I forintjával, szerkesztőségünkkel is elfogadjuk.

** Vettük a „protestans népiszkola” kézikönyv II-ik füzetét. Tartalma következő: — Mely általános szemponatokból fogjuk fel a népiszkolát? — Nagy László. — A képezkedő múltja és jelene. II. Arvai József. — Tárcza. Könyvismeretés. N. L. — A kecskeméti helyi, egyházmegyei népiszkolák története. Szinok Sándor. — A kecskeméti egyházmegyei helyi, népiszkolák történeti gyűjteményének szervezete. Varga Pál. — Nagy László ur „Beszéd- és értelemgyakorlatok” című vezérkönyvére némely észrevételek. Varga Pál. — Tapasztalataim s gyakorlati észrevételeim a Nagy László ur által írt „Beszéd- és értelemgyakorlatok” tanításáról. Szabó Gyula. — A pedagógiai lapok Svájcban. N. L. — A népiszkola a XIX. században. — Öszinte szó az énekgyűlésekben. I. S. Miskolczi. — Sárospatakról. X. — Pályatársimhoz. Nagy Sándor.

** A „Sárospataki Füzetek” ez évi második számlátánja is kikerült sajtó alá. Tartalma következő: — Pusztaszert. Révész Imre. — Olaszországi egyházi reformációjának története. Dr. H. J. — Origines Bálint. M. — Tárcza. A keresztény vallás és kereszténység missziója. Czelder Márton. — Az őt szab. kir. város — Kassa, Lőcs, Bártfa, Eperjes és Kiszbenes keresztény tanárok vallásnévtelje. K. K. — Egyháztörténelmi emlékek Zürich város könyvtárából. Zsilinszky Mihály. — Nyári István a gyöngyosi mindkét felekezeti evangélikusoknak temető ad. jun. 25. 1826. Közl. Garády. — Homonnay István a gyöngyosi protestantoknak egy házat ad; szept. 19. 1826. Közl. Garády. — Sárospatak 1826. március. Kis Á. — Könyvismeret. Tóth Mihály. „Egyház szónoklattan a egyh. beszéd rövid történelmével a legújabb korig.” — Protest. népiszkola közlöny. Káldai a ref. egyes. tanügyi bizottmány. Sz. G. — Üdvözlő-irat a sárospataki főiskolának a helvetica confessio háromszázados ünnepére a zürichi egyháztanácsnak. — Szóváltás Ballagi ur szóváltására. Ballagi urnak. — Halalozás.

** Czelder Márton a „Missioi Lapok” szerkesztője — miután tartózkodási helye ezentúl Galacz leendő, — kéri előzetes tiszteletet, hogy a hozzáintézendő küldeményeket Galaczra cimezzék. Lapjának következő számai a jövő hó elején kerülnek ki sajtó alá s küllentelt szét. Az első szám, mely már hozzánk is elérkezett, elegendő érdekesen van összerakva.

** Vettük az „Erdészeti és gazdálkodási lapok” f. évi IV. füzetét, melynek tartalmát a következőképp közlök: — A német mezőgazdálkodás és erdészeti XXVI. gyűlésének programja. — A német gazdasági és erdészeti XXVI. gyűlésének tanácskozás alál jó tárgyak. — A gabonának sörös mivőléséről. — Tapasztalatok a vöröstenyű növényekről. — Asványtrágyák. — Hamufélek. — Növényhamu. — Kilugtot hamu. — Tozeghamu. — Kőszénhamu. — A fákban található meteszkérek és feliratokról. — Almagetes kimentés némi fobb viszonyokról az erdők művelésénél. — Erdészeti és gazdasági akademia Orszországbán. — Ausztria fakereskedelme Marsseillel. — A szomszédok eltartása nyarón át. — Állattel erdeinkben. — Különfélek. — Megmérgezés a búcsus pohók (Bombyx processio) által. — A petroleum mint gyógyszer. — Uj szer a juhgyapjú mosására. — A burgonyának tavaszszál visszaadni a fris

burgonya tulajdonságait. — Gazdasági tanítvány leányok száma. — A Patoson-féle victoria-burgonya. — A gabonasziszik ellen.

A főisk. könyvtár számára 1865. évi jan. 1-től fogva ajándékol bejött könyvek és régiségdarabok.

(Folytatás.)

143. Cicero Lelius, vagy beszélgetés a barátságról. Magyarázta Virág Benedek. Pest 1802. 144. Kis Jos. Episteln. Francz Kazinczy. Wien 1805. 145. Erdélyi játékos gyűjtemény 1—4 füzet. 146. Tóth Ferencz tul a dunai ref. püspökök élete. 147. Barta Boldizsár Róvid krónika — kézir. 148. Virág B. postai munkái Pest 1799. Mellékletek ugyanattól magy. posták. kik római mértéket írtak 1540—1780. és ugyanattól Puenák. Buda 1811. 149. Vitkovics Mihály meséi s versek. Pest 1816. 151. Eesedi Miklós Csendes muzsika. azaz, egy néhány kegyes énekek III-ik kiadás. Buda 1816. 152. Bod Péter Smirnai szét. Polikarpus. 153. Gvadányi J. Egy falusi notársnak búrai utazása. Pozsony 1807. 154. Bod P. Magyar Athe. as avagy az Erdélyben és Magyarországbán élt tudós emberek historiók, melléklete ugyanattól: Smirnai szent Polikarpus. 156. Voltaire. Kándud avagy a legjobbak világ. Eldoradó 1793. 156. Hunyadi Fer. József eladattatása Milton szerint. Pozsony 1795. 157. Szabó László (sz. jöbi) Mátyás kir. nemzeti érzékenyíték 3 felvonásban. Buda 1792. 158. Bunian János Keresztényen utazás a boldog örökkévalóságra 1, 2, könyv. Kolozsvárt 1782. 159. Zrinyi Miklós. Ne bánds a magyart. Marosvásárhely 1790. 160. Péczely József, Használom mulattató mesék. Győr 1788. 161. Boileau A pülpitus Ely mulatságos vitéti költemény. Kiadta Kovács Fer. Győr 1789. 162. Kazinczy Fer. Vitkovics Mihályhoz. Széplalom 1811. 163. Wieland Sinopéi Diogenes dialógusai. Pest 1793. 164. Gyöngyösi János (Petényi) A fiatal Árpád a mazarnai barlangban. Nagy Károly 1824. 165. Deseritius Snci et Pray Geo. Dissertationes Koloc 1768. 166. Fuxhofher Daniel. Monasteriologia regni Hungariae Lib I. Vespremii 1803. 167. Egyelegg törvénykezési nyomtatványokból leginkább magános ügyére tartozó piratok. 168. Gehbardi Geschichte von Ungarn. Wien 1792. 1—8 kötet. 169. Livius historiarum ab urbe condita de Cadus Francosurii 1578. 170. Aldi Manutii thesaurus elegantiarum Auctoris opera. Joannis Buchleri Coloniae 1735. 171. Aristophanis Comodiae in 10 emendationibus Jos. Scaligeri Lugduni Batavorum 1625. 172. Virgilius Maronis opera quibus adjunxit notas Minellius Roterdami 1704.

(Folyt. köv.)

Egyveleg.

* A magyar akademia a hó 9-ki ülésében felolvastatott a kancellárnak levele Bécsből, melyben tudatja, hogy Gáspár ó Felseje, báró Eötvös József akademiai elnöké történt megválasztását megerősít. Az akademiai tagok és hallgatóság élénk éljenzéssel üdvözölk az új elnökkel. K ubinyi Agoston rövid üdvözlő beszédet intéz az akademia nevében az elnökhez, melyre az meghatározott körülírtól következőképp válaszol: Harmintz éve múlt, hogy az akademia levelezőtagjává választván, e tudományos testület tagja. Tudta, tudja, hogy akkori megválasztását nem érdemének köszönheti, de tekintheti, hogy ifjú törekvése a haza jobbjai figyelmét magukra vonták és az egész életére elhatározó befolyással bírt. A korszor nem jutalmul, de reménygerjesztéssel adott neki, és föladataul tekintete a biztatásnak megfelelni. Pályáján valamint akkor, ugy azután is, az akademia kegyességét tanúsította és ez, valamint a szives részvétel, melyet pályáján kísérte, legszebb emlékei életének. Nincsen állás, mely által inkább megtisztelve érzi magát, nincsen hatáskör, melyet nagyobb becsül, mint az, melyet az akademia bizalmánál fogva most elfoglal. Ismeri föladata nagyságát. Az akademia föladata a magyar nemzet kulturál törekvéseinek élén állani. Nincsen nevezet, melynek minden osztálya anyai lelkesedést tanúsított, annyit tett tudományos intézetek érdekében, mint a magyar, azért azt hiszi, hogy ezen intézetek nagyobb kötelezettségei is vannak a nemzet iránt, mint bárhol másutt. Ismeri állása nehézségeit is. Anyai érdemet nem szerezhet, mint előde, de el van határozva, mindent elkövetni az akademia virágzására. Midőn mint elnök először szól, kéri az akademia tagjait, hogy mely rekonszenzíték és baráti bizodalmutat ne vovják meg tőle. Legfőbb törekvése lesz, azt megerdemelni mindenkör. Érzéssel és meghatározottsággal elmondott beszédét „eljen” követte.

Remelly Gusztáv a magyar irodalom egyik munkás tagja, mult hó 31-én kimúlt, élete 48-ik évében. Utóbbi éveiben darabig az „Ifjuság lapját” szerkeszté, míg súlyos betegsége e működésétől is elvoná. Béke hamvaira.

A pesti biztosító-intézetnek az idei jegyzőbizottsági szakra névze épen most kibocsátott ajászbályzata, a tavalyi díjtételekkel szemben jelentékeny díszmennyiségeket tartalmaz, miről a biztosítási közönség kétségkívül örömmel értesül. Nem kevésbé dícséretreméltó intézkedés a nevezett intézet részéről az is, miszerint a jelen pénzszorult időkben váltóval eszkelendő díjtételek mellett is nyújt biztosítást.

Hibajegyzés. Lapunk 15-ik számában a következő sajtóhibákat javítottuk ki: — Az első oldalon a „tárcza” 7-ik sorában e helyett bús, „dús”, — a második oldal közép hasábján 25-ik sorában e. h. irántie érzék, „iranti érzék”, — a 3-ik oldalon az első hasábján alulról 42-ik sorában e. h. teljeen.

NYILTÉR. *)

Rosner J. vászonkereskedő Pestről mint kezdő vállalkozó, vásárlónak dos választékot rakta fel első látogatását tévén, bizton reméljük, hogy E. sz. urhélyesgen kivánságát nemcsak jutányos árral, de a vásárlónak jómódszeggel is ki fogja elégíteni, miért is őt mint kezdő vállalkozót becses figyelmükbe ajánljuk. Raktára a nagybécsutca elején van.

Több vásárlótogató.

*) E rovatban közöltétek csupán a sajtóhibás irayban feljelés a szerkesztőség.

Szerkesztőség i nyiltelevézés.

Z. I. Pest. — Köszönet a csinos versért. Dr. M. M. urnak D-n. — Szorosan a cikkre vonatkozó ész-felolati a fenálló sajtóirányvele érteleme szerint terjedelemben elfogadunk ugyan, azonban megengedő én, hogy azon — már egyik hazaszerző

olvasott lapban közölt s úgy váruunk mint egy nagy vidék érdekeivel ellenkező cikkeket lapunkba át nem vehetjük.

A. K. H. M. Vászárhely. — Vetted-e közelebb küldött levelelmet?

A „bérmentetlen levélismerős kézből” című gyanus kézirát nem fogadtattok el. Írja a postán átvéheti.

Terménytár.

Debreczen. April 21. (Heti üzleti szemle.) A folyó sz. egygőrvásár alkalmával nyers terményekben kevés forgalmat de gabonában több érikességet tapasztaltunk. Rozs és buza igen kerestek és a viszonyoknak megfelelően fizetettek; zab, ártek által 5—10 krral drágábban szerződtek, ellenben árpa és kukorica nem nagy figyelemben részesültek. — Az árak következők: tiszta buza 2 ft. 30—2 90 kr. rozs 1 ft. 50—60 kr. zab 1 ft 2 1/2—5 kr. árpa 1 ft 10—15 kr. kukorica 1 fr. 70—75 kr. B. Baromvásár. Egy pár jarmos okor 180 ft. egy pár vágó telén 110 ft. negyedfőtinő párja 158 ft. harmadfő tinő párja 97 ft. rugott borja párja 70 ft. igás ló párja 98 ft. sertés párja 30 ft. juh párja 17 ft.

Nyiregyháza. April 14. — A mai napon tartott heti vásárukon, a gabonánéknél következő árakon keltek, u. m. tiszta buza 2 ft 30—40 kr. kétszeres 1 ft 70—80 kr. rozs 1 ft 40—50 kr. árpa 1—1 ft 10 kr. zab 90 kr—1 ft. tengeri 1 ft 60—70 kr. köles 1 ft 40—50 kr. kása 2 ft 80—90 kr. poszuly 3 ft 40—4 ft. kr. (K. B.)

Bécsi börze árfolyama.

Table with columns: April, 16, 17, 18, 19, 20. Rows include 5% es Metalliques, 5% es nemzeti kölcsön, 1860 sors. kölcsön, Hiteltelvezet részvényei, Bankrészvények, Londoni váltók, Ezüst, Arany.

MENETREND

a liszavidéki vaspályán, 1865. December 1-től kezdve, további rendelésig.

Table with columns: I. Bécs és Pestről, II. Bécs és Pestről, III. Bécs és Pestről, IV. Kassa, V. Nagyvárád, VI. Arad, VII. Arad. Rows list destinations and departure times.

A közlönykönyv kiadás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva. A debreczeni vásároknál Czegled és Debreczen között, a cs. k. vas. osztrák állam vasut-lárság személy-vonatához csatlakozó, a személyvonatok mindkét irányban naponként kétszer fognak közlekedni, mírt amolyan idejében részletes kioldásos fog kőrt tennünk.

A vasúttörz eszkelő postaközeleki menetrend.

Arad — Szász. Ind. Aradon naponta este 7 órakor. — Ék. Aradon naponta reggel 6. 35 percór, (az utolsó korlátlan főtétele mellett). Nagyvárád — Kolozsvár. Ind. Nagyvárádon naponta este 6. 30 percór, — Ék. Nagyvárád on Nagyvárádon reggel 6. 40 percór, (C—B útsz. főtétele mellett). Nyiregyháza — Beregszász. Ind. Nyiregyházán naponta reggel 7 órakor. — Ék. Nyiregyháza n Nagyvárádon reggel 6. 45 percór, (B útsz. főtétele mellett). Nyiregyháza — Szatmár. Ind. Nyiregyházán vasárnap, szerda és péntek este 6 ó. — Ék. Nyiregyháza szatmár felé, szerda és péntek reggel 12 órakor, (B útsz. főtétele mellett). Nyiregyháza — Nagyhíd. Ind. Nyiregyházán hétfő, kedd, csütörtök és szombat este 6 ó. — Ék. Nyiregyháza vasárnap, kedd, csütörtök és péntek reggel 2 órakor, (C útsz. főtétele mellett). Tokaj — A. Újváros. Ind. Tokajban naponta este 7 órakor. — Ék. Tokajban naponta reggel 4. 30 percór, (C útsz. főtétele mellett). Kassa — Péter. Ind. Kassaiban naponta reggel 5 órakor. — Ék. Miskolcra naponta este 10 órakor, (D útsz. főtétele mellett). Kassa — Lézer. Ind. Kassaiban naponta éjél 12 órakor. — Ék. Kassaiban éjél 12 ó. 15 percór, (E útsz. főtétele mellett). Kassa — Tarnos. Ind. Kassaiban reggel 7 órakor, kedd, csütörtök és szombat reggel 1 órakor. — Ék. Kassaiban reggel 7 órakor, (F útsz. főtétele mellett). Kassa — Fűrés. Ind. Kassaiban naponta éjél 12 ó. 30 percór. — Ék. Kassaiban naponta reggel 7 ó. 35 percór, (G útsz. főtétele mellett). Kassa — Békés. Ind. Kassaiban naponta reggel 5 órakor. — Ék. Kassaiban naponta reggel 5 ó. 35 percór, (H útsz. főtétele mellett). Kassa — Fűrés. Ind. Kassaiban naponta reggel 12 ó. 30 percór. — Ék. Kassaiban naponta reggel 12 ó. 35 percór, (I útsz. főtétele mellett).

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Mint kaszáló-gép:

midőn az uton halad.

midőn dolgozik.

midőn akadályokon megy keresztül.

Kachelmannféle

kaszáló- és arató-gépek

megrendelésre, alóltattak mint a gyár egyedüli megbízottjai, bátorkodnak a t. gazdaközönséget felhívni, nehogy a számos megrendelések által fenakadás történjenek, kéri azt minél előbb teljesíteni.

Ezen gépeknek kitűnőségét igazolják a több nyilvános próbán más gépek felett nyert előnyei és annak a hazában már is nagymérvben való elterjedése.

Ajánlatnak továbbá ugyancsak Kachelmann gyárában készült: **vasekék, boronák, szénagyűjtők, földhengerek, eséplőgépek, mozdonyok, dohányvágó, szeeska-vágó, vízemelő-gépek**, melyek a legjobb minőségben részint kaphatók, részint megrendelhetők.

Levélben való megkeresésekre, ugyszintén árszabályokkal készséggel szolgál

Tóth Lajos és Társa

vaskereskedők Debreczenben.

miel a nevezett gyár egyedüli bizományosai.

Mint arató-gép:

midőn összeállítva van.

midőn dolgozik elejéről nézve.

midőn dolgozik hátulról nézve.

Ház és tanya-föld-eladás.
 Domsódy testvéreknek cseplédetesi 2563. sz. alatti háruk, Szepesen lévő 14 és 9/8 nyílás, több rendű épületekkel ellátott tanya-földjük, kedvező feltételek alatt szabad kézzel eladó. — Ertekezhetni a házban lakó tulajdonosokkal és Kuthy István ügyvéddel, házmesteren 18-ik szám alatt.

GERÉBY ÉS HANNIG
 fűszerkereskedők Debreczenben
 mint főlegények

3 millió forint alapítékkel alakult "VICTORIA" ezimű s báró Józiska mint főlegények

3 millió forint alapítékkel alakult "VICTORIA" ezimű s báró Józiska mint főlegények

3 millió forint alapítékkel alakult "VICTORIA" ezimű s báró Józiska mint főlegények

200.000 ezüst forint
 mint főlegények; miniszteri 100.000, 50.000, 30.000, 25.000, 15.000, 12.000, 10.000 stb. forintok, összesen 14.811 forint, melyek egy részét, mely egy millió 909.630 forint és e nyeménységnek a majna Frankfort száhat város által alapított és biztosított legújabb nagy pénzkiosoroláson okvetlenül nyerni kell.

E jutalomkiosorolás mindenképen annál nagyobb, mint hogy ez legnagyobb előny és biztosítékot nyújt az állam részéről, mely az országunk vezetését maga vette át. — Huzási legstromok új nélkül.

A hivatalos huzási legstromok, miniszternek a nyeménység a huzás után, alábbi bankban által szonam megjelölendő.

Huzási kezdete F. C. napján 24-iké.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Számos megrendelés az illető ország behatárással, melyek mellett egyenesen és milliméterben alóltatott következő szám alatt küldendők:

Moritz Homburger
 Tricseker-epítész ut. 9.
 Frankfurt am Main

Szüléknek!

A gyermekek részére megkívántató legjobb egészség-fentarthatása tekintetéből figyelemzetem a t. szüléket az e biztos hatású és átalán kedvelt „**Giliszta csokoládé**”-mura és tiszta lélekkel tanácsolom a t. szülöknek, gyermekeiknek — akár van gyanu gilisztás állapotra, akár nincs — minden 3-ik hónapban e giliszta elleni szert beadni, az ok, hogy miért? azon göngyölkéken olvasható, melyekbe a szeletkéi takarvak a hasznalati utasítással együtt s hűn igazolja mind ezen állításomat a könyvecskében körülírt 59 hiteles bizonylat.

Kapható Debreczenben Tamássy és Rotschnek gyógyszerész, ugyszintén Geréby és Hannig fűszerkereskedő uraknál.

Egy darab 20 kr.

Króczer Ágoston s.k.
 gyógyszerész Tokajban.

Árverési hirdetés.

559
1866.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tették, miszerint néhai Varga Gábor és özvegye paterfamilias 631. sor-szám alatti 2000 aftra becsült 5 hold és 400 [] al háztulajdoni földével folyó 1866. évi május 12. szűkség esetére június 12-ik napján d. n. 3 órákor a helyszínén tartandó nyilvános árverés utján, hirodolg el fog adni. — Az árverési föltételek a telekhivatal iródjában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1866. ápr. 18-án tartott üléséből.

1—3

Árverési hirdetés.

418
1866.

Sz. kir. Debreczen város törvényszékének telekkönyvi tanácsa által közhírré tették, miszerint Dórog Pál és neje elpei 131 telkijönthe írt 23 nyílás 15.750 aftra becsült, ugyszinté a debreczeni 171. számú tölgyösbe írt 16 és 7/8 nyílás 14.375 aftra becsült tanya-földével folyó 1866. évi jún. 26. szűkség esetére júl. 26-ik napján d. e. 10 és következő óráin biródog el fog adni. — Az árverési föltételek a telekhivatal iródjában megtekinthetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1866. évi márczius 25-ik napján tartott üléséből.

1—3